

Sprawozdanie z działalności
Instytucji Kultury Zamek Krzyżtopór w Ujeździe
1 styczeń – 31 grudnia 2022 r.

- **27 luty 2022 r.: Obchody 45-lecia istnienia Koła Pszczelarzy w Iwaniskach**

W niedzielę 27 lutego 2022 roku w Zamku Krzyżtopór odbyły się obchody 45-lecia istnienia Koła Pszczelarzy z Iwanisk poprzedzone uroczystą Mszą Świętą w kościele Pw. Św. Katarzyny Aleksandryjskiej w Iwaniskach. Uroczystość uświetniły pszczelarskie poczty sztandarowe.

Druga część oficjalna wydarzenia miała miejsce w murach Zamku Krzyżtopór w Ujeździe, gdzie odbyło się wręczenie odznaczeń pszczelarskich oraz przemówienia zaproszonych gości. Burmistrz Miasta i Gminy Iwaniska Pan Marek Staniek na ręce Prezesa Koła Henryka Szczepańskiego wręczył pamiątkowy grawerton wraz z podziękowaniami za ciężką pracę na rzecz rozwoju pszczelarstwa na terenie Miasta i Gminy Iwaniska oraz życzenia zdrowia, pomyślności, satysfakcji z pracy oraz kolejnych pięknych jubileuszy.

- **9 – 10 kwietnia 2022 r.: Jarmark Wielkanocny**

W sobotę 9 kwietnia rozpoczął się Jarmark Wielkanocny w Zamku Krzyżtopór podczas którego Turyści mogli odwiedzić tradycyjne kramy oraz podpatrzeć pracę rzemieślników. Zaopatrzyć się można było w wyroby bartnika i miodosytnika, noże historyczne, biżuterię z brązu czy szkło historyczne. Dopełnieniem wydarzenia były kramy, w których Turyści mogli skosztować historycznych potraw i napojów – mięsiwa, podplomyków, kawy saraceńskiej i kwasu chlebowego.

- **30 kwietnia – 2 maja 2022r.:MajówkanaZamku Krzyżtopór**

W majowy weekend Instytucja Kultury Zamek Krzyżtopór w Ujeździe przygotowała dla Turystów wiele atrakcji. Przez trzy dni, od soboty do poniedziałku, na zamkowym dziedzińcu zwiedzający mogli spotkać rekonstruktorów historycznych.

30 kwietnia, podczas wydarzenia, któremu przyświecało hasło „W szlacheckim dworze, czyli życie codzienne i ćwiczenia wojskowe w Rzeczypospolitej” Bractwo Rycerskie Zamku Szydłów rozbiło obóz w murach zamku i przeprowadziło pokazy oraz warsztaty władania bronią białą. Chętni Turyści mogli spróbować swoich sił w strzelaniu z łuku i rzucie toporkiem. Po zmroku przewodnik zabrał Turystów na spotkanie z legendami, krzyżtoporskimi duchami i straszną drużyną rycerską podczas Nocnego Zwiedzania PREMIUM. 1 maja nawiązując do włoskich

inspiracji założeń Krzyżtoporu odbył się „Dzień Kultury Włoskiej i Mistrzostwa Chorągwiarzy” w których wzięły udział aż trzy grupy chorągwiarzy: AmatumSbandieratori, Bractwo Rycerskie Miasta Nowa Dęba i SbandieratoriBelriguardo. Pokazy chorągwi przedzielone były warsztatami tańca dawnego oraz zabawami historycznymi skierowanymi do wszystkich grup wiekowych. Ostatniego dnia Majówki na Zamku, 2 maja, Grupa Eventów Historycznych Sarmata zabrała nas w podróż poprzez wieki „Od Grunwaldu po Dzikie Pola”. Nie zabrakło gawęd i ciekawostek historycznych, pokazów walki oraz scenek rodzajowych, tak uwielbianych przez naszych Turystów.

- **15 maja 2022r.:Zamkowa niedziela z historią w tle „Potop – Szwedzi w Ujeździe”**

„Niedziela z historią w tle” już na stałe wpisała się do kalendarza imprez Instytucji Kultury Zamek Krzyżtopór w Ujeździe i już od dwóch lat odbywa się każdego miesiąca sezonu turystycznego przyciągając do Ujazdu tysiące Turystów. Pierwszą niedzielę z cyklu w sezonie 2022przeprowadziła Agencja Eventów Historycznych Sarmata, która przeprowadziła pokazy musztry oraz szermierki bronią białą. Specjalną atrakcją był wielki turniej walki na szpady dla widzów „Zostań piątym muszkietierem!”, a nasi najmłodszy Turyści mogli uczestniczyć w zaciągach muszkieterskich. Oczywiście nie zabrakło również zabaw i konkursów dla publiczności.

- **22 maja 2022r.:Piknik Artyleryjski**

Moc atrakcji przygotowaliśmy dla Turystów podczas Pikniku Artyleryjskiego. Na dziedzińcu rozbito historyczne obozowisko artylerzystów, przy którym odbył się przegląd broni czarnopochowej od średniowiecza po XVII wiek, prezentacja broni ręcznej oraz pokazy pojedynków na szable, szpady i rapiery. Publiczność mogła uczestniczyć w zabawach plebejskich, konkursach, a także krótkim szkoleniu młodych puszkarzy.

- **29 maja 2022r.:Dzień Dziecka w Krzyżtoporze „Kiedy śmieje się dziecko, śmieje się cały świat”**

Wydarzenie organizowane przez Burmistrza Miasta i Gminy Iwaniska Pana Marka Stańka i naszą instytucję było ogromnym sukcesem. Atrakcje witały odwiedzające nas dzieci już przy samym wejściu na teren Zamku, gdzie uśmiechnięci Strażacy z Komendy Powiatowej PSP w Opatowie i OSP w Kamieńcu i Iwaniskach zapraszali chętne dzieci do aktywnego udziału w pokazach strażackich. Dalej Policjanci z Komendy Powiatowej Policji w Opatowie udzielali cennych rad dotyczących bezpieczeństwa, a także pozwalali przymierzyć policyjne wyposażenie. Ogromną popularnością cieszyły się dmuchany plac zabaw i animacje dla młodszych dzieci. Bractwo Rycerskie Miasta Nowa Dęba zapraszało do udziału w historycznych grach i zabawach, m.in. grę w kubb, grę w bule czy tabula lusoria. Wielu Turystów chętnie wzięło również udział w warsztatach tańca dawnego. Natomiast w zamkowych krągankach dzieci mogły rozwijać swój talent plastyczny na warsztatach artystycznych. Koła Gospodyń Wiejskich rozpieszczały podniebienia dzieciaków słodkościami, które same przygotowały i rozdawały wszystkim

milusińskim. Prezenty przygotował również Pan Burmistrz Marek Staniek, dla każdego dziecka miał nie tylko serdeczne życzenia, ale również słodycze, odblaski, balony i inne upominki. Gościem specjalnym był Pan Poseł Krzysztof Lipiec, który w pięknych słowach życzył dzieciom wszystkiego co najlepsze.

- **9 czerwca 2022r.: Uroczyste zakończenie półrocznej prezydencji Województwa Świętokrzyskiego w Konwencie Marszałków Województw Rzeczypospolitej Polskiej**

Zamek Krzyżtopór po raz kolejny został doceniony przez Włodarzy Województwa Świętokrzyskiego. W uroczystości wzięli udział Marszałek Województwa Świętokrzyskiego Pan Andrzej Bętkowski, Przedstawiciele Województw, Burmistrz Miasta i Gminy Iwaniska Pan Marek Staniek oraz zaproszeni goście. Goście zostali powitani przez Bractwo Rycerskie oraz Zespół Dworzanie, a następnie przewodnik przedstawił im historię obiektu podczas oprowadzania.

- **12 czerwca 2022 r.: Zamkowa niedziela z historią w tle „Bez karabeli nie wychodź z pościeli, czyli jak dawniej wojowano”**

Kolejne wydarzenie z cyklu „Niedzieli z historią w tle” przeniosło nas w czasy XVII-wiecznego rycerstwa i emocjonujących pojedynków. Nie brakowało śmiazków chcących spróbować swoich sił w strzelaniu z łuku oraz rzucie toporkiem do celu. Przy obozowisku rozbitym na zamkowym dziedzińcu rozbrzmiewały rycerskie opowieści, przepełnione humorem, ale też ciekawostkami historycznymi. Turyści z przejęciem obserwowali też starcie pełnozbrojnych rycerzy w „Pojedyнку Róż” o względy pięknych Dam Dworu.

- **26 czerwca 2022 r.: Obchody Nocy Świętojańskiej**

Podczas krzyżtoporskich Obchodów Nocy Świętojańskiej zamkowy dziedzińiec zamienił się w obozowiska średniowiecznych Słowian i Wikingów. Przy ich stanowiskach można było obejrzeć słowiańską garderobę i przedmioty codziennego użytku jakich używali nasi przodkowie oraz wziąć udział w warsztatach garncarskich. Ponadto w przerwach od pokazów wczesnośredniowiecznych walk, wojowie uczyli najmłodszych Turystów posługiwania się bezpiecznymi mieczami. Nie zabrakło również słowiańskiej tradycji tańca podczas świętowania Nocy Świętojańskiej. Przy dźwiękach słowiańskiej muzyki można było wziąć udział w warsztatach tańców średniowiecznych.

Punktem kulminacyjnym wydarzenia było przedstawienie Teatru Ognia opowiadające o pradawnych słowiańskich wierzeniach i obrzędach związanych z najkrótszą nocą w roku. W spektaklu można było zobaczyć między innymi taniec z płonącymi przedmiotami, walkę wojów oraz walkę na płonące miecze, a to wszystko w rytmach folkowej muzyki.

- **3 lipca 2022 r.: Zamkowa Niedziela z Historią w Tle: premiera odcinka pilotażowego „Diabeł Łańcuckiego” w Krzyżtoporze i spotkanie z Jackiem Komudą**

Podczas lipcowej Niedzieli z Historią w tle na zamkowym dziedzińcu obóz rozbił Korpus Artylerii Wojewody Podolskiego Marcina Kazanowskiego z programem składającym się z pokazu strojów historycznych, omówienia sprzętu artyleryjskiego, pokazu artyleryjskiego oraz scenek rodzajowych. W trakcie wydarzenia odbyły się również dwa seanse pierwszego odcinka serialu „Diabeł Łańcucki” na podstawie popularnych książek historycznych Jacka Komudy. Gościem specjalnym premiery był sam Pan Komuda, który opowiedział widzom o produkcji oraz swojej twórczości, a fanom podpisywał egzemplarze swojej powieści.

- **10 lipca 2022 r.: Kulinarne Show po Szlachecku z Arturem Sarnkiem**

Kulinarne Show po Szlachecku na stałe wpisało się do kalendarza imprez Instytucji. W trakcie wydarzenia Grupa Eventów Historycznych Sarmata rozbiła na zamkowym dziedzińcu obóz historyczny oraz przybliżyła Turystom historię zamku. Nie zabrakło konkursów dla publiczności, pokazów walk, czy scenek rodzajowych. Kulinarna część wydarzenia skupiała się na gotowaniu pysznej zupy staropolskiej oraz wypieku chleba przez szefa kuchni Pana Artura Sarnka. W ich przygotowaniu czynny udział wzięli również Turysci, a przyrządzonych potrawy można było później posmakować. W imprezie wzięły udział również Koła Gospodyń Wiejskich z Marianowa i z Iwanisk, które serwowały różnorodne potrawy Regionalne na swoich stoiskach i rozpieszczały zwiedzających smakołykami.

- **16 lipca 2022 r.: Muzyczne Show w Krzyżtoporze: Disco Rejs**

16 lipca w murach Zamku odbyła się niezapomniana noc w rytmach muzyki. Podczas wydarzenia, uczestnicy mieli okazję usłyszeć i zobaczyć na żywo jednych z czołowych przedstawicieli muzyki tanecznej w Polsce, takich jak Karła, Miły Pan, BajorekD, Menelaos, Milano, Roteiro.

- **7 sierpnia 2022 r.: Zamkowa Niedziela z Historią w Tle: Warsztaty Rzemieślnicze**

Kolejne wydarzenie z cyklu „Niedzieli z Historią w tle”. Na zamkowym dziedzińcu wybrzmiewały rycerskie opowieści z humorem i satyrą, a także pojedynki na broń białą. Rzemieślnicy wesoło zachęcali Turystów do odwiedzenia ich stoisk przy których mogli poznać tajniki dawnych rzemiosł takich jak kowalstwo, czerpanie papieru, czy powroźnictwo. Popularną atrakcją była również strzelnica, gdzie śmiałkowie mogli spróbować swoich sił w strzelaniu z łuku oraz rzutu toporkiem do celu.

- **14 sierpnia 2022 r.: II Gala Walk Rycerskich**

Druga już Gala Walk Rycerskich w Krzyżtoporze, tym razem z udziałem Brothers of Steel i Centrum Dawnych Sztuk Walk. W szranki, podczas pełnokontaktowych walk rycerskich stanęli między innymi medaliści Rycerskich Mistrzostw Świata. W Akademii Rycerskiej doświadczeni we władaniu mieczem profesjonaliści uczyli chętnych Turystów podstaw walk, a następnie chętni śmiałkowie mogli zmierzyć się w turnieju rycerskim dla publiczności w 3 kategoriach wiekowych. Nie zabrakło również aktywności takich, jak strzelnica łucznicza, czy tor dla rzutu toporem i oszczepem.

- **21 sierpnia 2022 r.: Pożegnanie Wakacji**

21 sierpnia Instytucja Kultury ogłosiła zakończenie wakacji. Podczas tegorocznego wydarzenia pn. „Pożegnanie Wakacji” Turyści mieli okazję spotkać się z XVII-wieczną szlachtą oraz sokolnikami. Najbardziej wyczekiwaną atrakcją były zapierające dech w piersiach pokazy sokolnicze oraz prelekcje dotyczące ptaków drapieżnych. Agencja Eventów Historycznych SARMATA zabawiała widzów gawędami historycznymi, opowieściami o zamku oraz pojedynkami na broń białą. Amatum Agencja Artystyczna natomiast zadbała o sprawność ruchową uczestników wydarzenia podczas warsztatów tańca dawnego oraz rozmaitych gier i zabaw historycznych.

Po zmroku odbyło się wyjątkowe Nocne Zwiedzanie, w którego programie znalazły się nie tylko opowieści przewodników i spotkania z duchami, ale również pokazy żonglerki chorągwiami, warsztaty tańca dworskiego czy pokaz teatru ognia. Po zwiedzaniu był czas na pieczenie kiełbasek i piknik pod gwiazdami.

- **5 listopada 2022 r.: Święto Pszczoly**

5 listopada w Zamku Krzyżtopór odbyło się zorganizowane przez Burmistrza Miasta i Gminy Iwaniska Pana Marka Stańka uroczyste spotkanie z Pszczelarzami z terenu Gminy Iwaniska. Spotkanie poprowadziła Pani Sekretarz Wiesława Słowik, a swoją obecnością uroczystość uświetnili: Poseł na Sejm Pan Krzysztof Lipiec, Pani Dyrektor Małgorzata Pruś oraz Proboszcz parafii pod wezwaniem św. Katarzyny Ks. kan. Leszek Zajeziński. Część artystyczną w postaci występów wokalnych zaprezentowały uczennice Szkół Podstawowych z Ujazdu, Iwanisk i Mydłowa.

- **11 listopada 2022 r.: Obchody Święta Niepodległości**

11 listopada w Gminie Iwaniska odbyły się uroczyste obchody 104 rocznicy odzyskania przez Polskę Niepodległości, w której udział wzięli: Poseł na Sejm RP Pan Krzysztof Lipiec wraz z dyrektorem biura poselskiego Panią Małgorzatą Prus, Burmistrz Miasta i Gminy Iwaniska Pan Marek Staniek, radni gminy, sołtysi, dyrektorzy szkół i instytucji kultury, poczty sztandarowe

oraz mieszkańcy. W Instytucji Kultury Zamku Krzyżtopór w Ujeździe odbyła się część artystyczna uroczystości, którą poprowadziła Sekretarz Miasta i Gminy Iwaniska Pani Wiesława Słowik, a na scenie wystąpiły dzieci ze szkół z terenu Miasta i Gminy Iwaniska oraz ostrowiecki chóru Cantate Domino.

- ***Nocne zwiedzanie PREMIUM I STANDARD***

Od początku sezonu turystycznego Turyści wyruszyli na poszukiwania krzyżtoporskich duchów podczas nocnych zwiedzań. Przy klimatycznym świetle pochodni i w blasku iluminacji poznawali historię zamku słuchając ciekawych opowieści przewodników. Nowością w tym sezonie została postać mnicha – ducha samego Krzysztofa Ossolińskiego, którego Turyści mogli spotkać w ciemnych korytarzach Krzyżtoporu. Podczas zwiedzania w wersji PREMIUM drużyna rycerska uroczystie witała przybyłych do zamku Turystów. Następnie na dziedzińcu eliptycznym urządzone były pojedynki na broń białą, a chętni śmiałkowie mogli wziąć udział w krótkich warsztatach posługiwania się bezpiecznymi mieczami. Oczywiście nie mogło zabraknąć tańca w sali balowej, w której podczas nocnych zwiedzań rozbrzmiewała muzyka i radosne śmiechy, jak za czasów świetności zamku.

- ***Październikowe Noce z Duchami oraz listopadowe Wieczory Magii i Wróżb***

W roku 2022 Instytucja wprowadziła do swojej oferty specjalne, rozbudowane nocne zwiedzania. W październiku można było wziąć udział w Nocach z Duchami, gdzie oprócz poznawania tajemniczej historii zamku Turyści mieli okazję spotkać wszystkie duchy związane z Krzyżtoporem – Białą Damę, Mnicha, Krzysztofa Ossolińskiego, a nawet Czarnego Rycerza. W listopadzie zaś odbywały się Wieczory Magii i Wróżb, na których program składało się zwiedzanie z przewodnikiem, spotkanie z krzyżtoporskimi duchami i świętokrzyskimi czarownicami, magiczne wróżby oraz wspólne ognisko.

- **Prowadzone kampanie reklamowe:**

- ✓ Kontynuacja współpracy przy tworzeniu Paszportu Turystycznego Ziemi Opatowskiej;
- ✓ Reklama oraz zamieszczanie ogłoszeń na stronie Echa Dnia, Radia Kielce, Radia Rekordów portalach społecznościowych;
- ✓ Udostępnianie ulotek w punktach obsługi ruchu turystycznego;
- ✓ Reklama w gazecie reklamowej EXTRA;
- ✓ Reklama w letnim wydaniu Kuriera Turystycznego;
- ✓ Reklama w ogólnopolskim dodatku Wakacje 2022;
- ✓ Reklama w Tygodniku Regionalnym KORSO
- ✓ Promowanie obiektu w programie „Rodzinny Ekspres” Telewizji Polskiej;
- ✓ Współpraca z blogerami: Atrakcyjne wakacje z dzieckiem, Grafy w podróży, Road Trip Bus – w drodze ku realizacji marzeń,

- ✓ Patronat nad wydarzeniem „W Poszukiwaniu Świętokrzyskich Czarownic” Agencji Turystyki Geo Travel, gdzie Instytucja Kultury Zamek Krzyżtopór w Ujeździe ufundowała nagrody w postaci voucherów wstępu na Nocne Zwiedzanie PREMIUM
- ✓ Patronat nad konkursem fotograficznym organizowanym przez Lokalną Organizację Turystyczną „Góry Świętokrzyskie”
- ✓ W murach Zamku Krzyżtopórodbywały się zdjęcia do filmu „Crakk” w reżyserii AdityaDatt. Premiera filmu planowana jest na 2023 rok.
- ✓ W obiekcie nagrywany był materiał do popularnego programu „Sanatorium Miłości”.

**Dyrektor Instytucji Kultury
Zamek Krzyżtopór w Ujeździe
Elżbieta Charymska**